

ความงาม ของ ความตาย

ในคำคืนที่ทุกคนกำลังเฉลิมฉลองเทศกาลส่งท้ายปีเก่า ความงามของพลุที่เจิดจรัสบนท้องฟ้าเรียกความสนใจของผู้คนได้เป็นอย่างดี แสงหลากสีพุ่งทะยานบนท้องฟ้ากระจายเป็นรูปต่าง ๆ อย่าง

สวยงามก่อนจะค่อย ๆ ร่วงหล่นกลายเป็นธุลี และมีพลุลูกใหม่พุ่งขึ้นมาทดแทนซ้ำแล้วซ้ำเล่าจนบรือยพัน เสียงผู้คนอื้ออึงชื่นชมความงดงามทั้งแสง สี และเสียงที่ตระการตานั่นล้วนสร้างความทรงจำ รอยยิ้ม และเสียงหัวเราะแห่งความเชื่อมั่น ทุกคนกำลังจะก้าวผ่านวันเวลาสู่ปีพุทธศักราชใหม่ ฉันทกับพี่ราตรีเองก็เช่นกัน

พี่ราตรีเป็นเพื่อนบ้านที่อาศัยร่วมคอนโดเดียวกันกับฉันมานานร่วมยี่สิบปี ด้วยเหตุผลที่ว่าห้องเราอยู่ตรงข้ามกัน รวมทั้งเธอเองเป็นคนอัธยาศัยดี จึงทำให้เราคุ้นเคยและสนิทสนมกันอย่างง่ายดาย พี่ราตรีมีลูกสาวชื่อ “ฟ้า” น้องฟ้ากำลังเรียนพยาบาลชั้นปีที่สี่ที่มหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งทางภาคเหนือและจะกลับมาเยี่ยมเธอในช่วงปิดภาคเรียนและเทศกาลวันสำคัญ ส่วนญาติพี่น้องคนอื่น ๆ ฉันไม่เคยเห็นเธอเอ่ยถึงพวกเขาเลย แต่พี่ราตรีจะพูดเสมอว่าฉันเป็นเสมือนน้องสาวของเธอคนหนึ่ง

เมื่อต้นปีนี้เอง พี่ราตรีพบว่าตัวเองป่วยเป็น**มะเร็งระยะสุดท้าย** ช่วงแรกเธอทุกข์ใจไม่น้อยเลย ด้วยห่วงลูกสาวที่กำลังเรียน เธอกลัวว่าจะไม่ทันได้อยู่เห็นความสำเร็จของลูก เธอจึงใช้ชีวิตที่เหลืออยู่อย่างมีความหมาย เพราะลูกคือห่วงเดียวที่เธอมี

แล้ววันหนึ่งเมื่อเธอพบว่า**การรักษาตัวตอนนี้ เป็นเพียงเพื่อยืดเวลาการตายในวาระสุดท้ายเท่านั้น เธอจึงขอยุติความ****ทรมานจากการเจ็บป่วยครั้งนี้ โดยเลือกที่จะให้การรักษาสิ้นสุดลง** เธอกลับมาพักที่ห้องพร้อมอุปกรณ์จำเป็นที่โรงพยาบาลให้ยืมมา อาทิเช่น เครื่องผลิตออกซิเจน เครื่องดูดเสมหะ อุปกรณ์สำหรับทำแผลต่าง ๆ และสำคัญที่สุดคือยาระงับปวดชนิดน้ำที่แพทย์ผู้เชี่ยวชาญสั่งจ่ายให้ในจำนวนที่เพียงพอที่จะควบคุมความปวดและความทุกข์ทรมานครั้งนี้ได้

การใช้ชีวิตช่วงสุดท้ายของพี่ราตรีอยู่ภายใต้การดูแลของฉันในฐานะญาติของเธอ

เมื่อสัปดาห์ที่แล้วเราคุยกันว่าเราจะเคาท์ดาวน์โดยสวดมนต์ข้ามปีด้วยกัน และน้องฟ้าจะกลับมาถึงในตอนเช้าของวันปีใหม่ การกลับมาของน้องฟ้าครั้งนี้จะทำให้แม่กับลูกได้อยู่ด้วยกันถึงสี่วันเลยทีเดียว เธอมีความสุขทุกครั้งเมื่อพูดถึงลูก อาจเป็นเพราะลูกเปรียบดังชีวิตและเป็นสิ่งเดียวที่ทำให้เธอกล้าที่จะต่อสู้และปฏิเสธต่อความตายอย่างเด็ดเดี่ยว

แต่แล้วสามวันก่อน อาการของพี่ราตรีก็ค่อย ๆ ทรุดลงอย่างรวดเร็ว เธอเหนื่อยหอบมากขึ้นและใช้เวลาอนหลับบนเตียงเป็นส่วนใหญ่ คืนนี้อาจจะเป็นการนบถอยหลังของลมหายใจเธอด้วยก็เป็นได้

Behind The Scene

เรื่องเล่าเรัฟพลบ

ศศิธร บุญโยธา

งานการพยาบาลผู้ป่วยนอก 1

ฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลรามาริบัติ

สองวันนี้พี่ราตรีไม่ยอมใช้ยาาระงับปวดเลย เธอยอมทนกับความเจ็บปวดอย่างทุกข์ทรมาน เธอบอกว่าเพราะการรับรู้การปวดเป็นสิ่งเดียวที่จะทำให้เธอรู้ว่ายังมีลมหายใจ เธอไม่ได้กลัวความตาย แต่เธอกลัวฤทธิ์ของยาจะทำให้เธอหลับไปตลอดกาล และทำให้การเฝ้ารอการกลับมาของลูกสาวในหลายเดือนที่ผ่านมาสูญเปล่า

ในความเจ็บและมิดมิดของลมหายใจสุดท้ายนั้น ก็มีแสงของอรุณรุ่งสาดส่องสว่างขึ้นในใจของพี่ราตรีอีกครั้ง เมื่อน้องฟ้าปรากฏกายขึ้นภายในห้อง เธอเฝ้านั่งรอร่างที่ไม่ไหวติงของแม่ทันทีที่มาถึง ในขณะที่เปลือกตาของพี่ราตรีปิดลงด้วยความอ่อนล้าแต่มุมปากกลับมีรอยยิ้มจาง ๆ น้องฟ้ากุมมือแม่ไว้ เธอสัมผัสได้ถึงแรงบีบซ้ำ ๆ ที่แผ่วเบาจากมือนั้น พี่ราตรีคงรับรู้ได้ถึงอาการกลับมาของลูกเช่นกัน น้องฟ้าขอโทษที่ปล่อยให้แม่อยู่อย่างโดดเดี่ยวในวาระสุดท้ายของชีวิต เธอได้แต่ร้องไห้และเฝ้าโทษตัวเองซ้ำ ๆ จนฉันท้องเข้าไปแตะที่ไหล่เพื่อให้เธอได้สติ

สาวน้อยคนนี้มีอายุเพียงยี่สิบสองปีเท่านั้นเอง เธอสวยสดใสสมวัย หน้าตาหมัดจืด มีหน้าที่ที่สุภาพและอ่อนโยน ไม่นานนักเมื่อน้องฟ้าควบคุมอารมณ์ให้กลับสู่สภาวะปกติได้แล้ว เธอใช้มือเรียวยาวสวดมนต์ตามใบหน้าแล้วนั่งลงข้างเตียงโดยจับมือพี่ราตรีแนบไว้ที่แก้มของตัวเองด้วยความรัก ทันใดนั้นเธอก็ทำในสิ่งที่ฉันท้องก็คาดไม่ถึง

“แม่คะ พี่กลับมาหาแม่แล้ว วันนี้เป็นวันปีใหม่ เดี่ยวแม่อาบน้ำแต่งตัว แล้วเราไปทำบุญกันนะคะ”

น้องฟ้าพูดด้วยน้ำเสียงอ่อนโยน พร้อมใช้มือลูบไล้ที่ใบหน้าพี่ราตรีอย่างแผ่วเบา เธอเลื่อนมือมาจับที่เฝือกของพี่ราตรีแล้วพูดต่อว่า

“วันนี้แม่สวยมาก แม่ใส่ชุดสีขาวที่ฟ้าซื้อให้ตอนวันเกิดปีที่แล้ว แต่ฟ้าว่ามันหลวมไปนิดนะคะ”

น้องฟ้าหยุดเสียงอันสั่นเครือของตนเองเพื่อสะกดกลิ่นอารมณ์หดหู่ เมื่อเห็นร่างอันผอมแห้งของแม่ เธอคิดว่าที่ผ่านมาแม่คงบาดเจ็บจากการต่อสู้และผ่านความทุกข์ทรมานมาอย่างแสนสาหัส

“ถ้าพร้อมแล้วเราไปกันเลยนะ เดี่ยวถ้าสายแดดจะร้อน แต่แม่ไม่ต้องห่วงนะ ฟ้าเอาร่มใส่กระเป๋าไปด้วยแล้ว”

น้องฟ้าเดินจับมือและประคองพี่ราตรีลงลิฟท์มายังชั้นหนึ่ง และเดินออกไปยังถนนด้านหน้าอย่างช้า ๆ

“แท็กซี่มาแล้ว แม่ขึ้นก่อนนะคะ เดี่ยวฟ้าเปิดประตูให้”

น้องฟ้าพาพี่ราตรีดำดิ่งสู่โลกของจินตนาการด้วยน้ำเสียงที่อบอุ่นและไม่มี ความรีบเร่งแต่อย่างใด

“ถึงวัดแล้ว ร่มรื่นเหมือนเดิมเลยนะคะ วันนี้คนมาทำบุญเยอะเลย เดี่ยวเราเข้าไปกราบพระประธานก่อนนะคะ แล้วค่อยออกมาถวายสังฆทานกัน”

น้องฟ้าพาพี่ราตรีจุฑารูปเทียนปิดทองพระพุทธรูปแล้วกราบพระสามครั้ง น้องฟ้าอธิฐานให้แม่อยู่เย็นเป็นสุข อย่าได้มีความทุกข์ทั้งกายและใจ พี่ราตรียิ้มกว้างกอดลูกอย่างรักใคร่

ขณะนี้น้องฟ้านั่งพับเพียบอยู่ข้างเตียงแม่ เธอพนมมือพาแม่อาราธนาศีลและกล่าวคำถวายสังฆทานอย่างช้า ๆ จนจบ เธอพุงมือของแม่ประเคนทานวัตถุถวายแด่พระภิกษุสงฆ์ตรงหน้า

“แม่รับพระนะคะ เดี่ยวเรากรวัดน้ำด้วยกันนะ”

น้องฟ้าทำทุกอย่างด้วยความคล่องแคล่วและครบถ้วน อาจเป็นเพราะพี่ราตรีพาเธอทำบุญใส่บาตรตั้งแต่วัยเด็ก ๆ และน้องฟ้าเองก็สวดมนต์เป็นกิจวัตรอยู่เนื่อง ๆ

การไปทำบุญครั้งนี้เต็มไปด้วยความปิติที่แฝงอยู่ในความเศร้า เวลาผ่านไปไม่นานความเจ็บก็เข้าปกคลุมภายในห้องทั้งหมด พี่ราตรีจากไปอย่างสงบในห้วงอารมณ์อันเปี่ยมสุข ใบหน้าเปื้อนด้วยรอยยิ้ม

น้องฟ้ากราบลงที่เท้าเพื่อบอกลาและขอโศกกรรมแก่ผู้เป็นแม่ ภารกิจของน้องฟ้าครั้งนี้เสร็จสิ้นอย่างงดงาม ถึงแม้ว่าการไปทำบุญครั้งสุดท้ายของชีวิต พี่ราตรีจะเป็นเพียงเรื่องราวในจินตนาการก็ตาม

ภายหลังงานศพของพี่ราตรีเสร็จสิ้นลง ฉันมีโอกาสได้ถามน้องฟ้าเรื่องจุดเริ่มต้นของการพาพี่ราตรีไปทำบุญครั้งนี้เกิดขึ้นได้อย่างไร

น้องฟ้าจึงเล่าให้ฉันฟังว่า เธอได้มีโอกาสขึ้นฝึกที่หอผู้ป่วยระดับประคอง ซึ่งภารกิจหลักจะดูแลผู้ป่วยระยะสุดท้าย การขึ้นฝึกครั้งนี้ทำให้เธอเรียนรู้ว่าผู้ป่วยระยะสุดท้ายไม่ได้ต้องการเพียงการประคับประคองทางร่างกายเท่านั้น แต่พวกเขายังต้องการการประคับประคองอารมณ์ จิตใจ และความรู้สึกอีกด้วย พี่พยาบาลที่เวิร์ดจึงมีการชักชวนผู้ป่วยออกจากความเจ็บป่วยและความทุกข์ทรมานด้วยกิจกรรมบำบัด ซึ่งการเลือกกิจกรรมให้ผู้ป่วยนั้นจะคำนึงถึงความพร้อมและความพอใจของผู้ป่วยเป็นหลัก เธอจึงเลือกที่จะนำจินตนาการบำบัดมาใช้กับพี่ราตรีในครั้งนี้

ถึงแม้น้องฟ้าจะไม่มีโอกาสได้ใช้ความรู้ในวิชาชีพที่ร่ำเรียนมาดูแลและให้การพยาบาลแม่ในยามเจ็บป่วยตามที่หวังไว้ แต่เธอก็ได้ใช้ความรู้และประสบการณ์นำส่งแม่สู่การละสังขารเพื่อก้าวเดินทางสู่โลกใบใหม่ได้อย่างงดงามและสมบูรณ์ การจากไปของพี่ราตรีครั้งนี้ นอกจากฉันจะได้เห็นความรักความผูกพันและความกล้าหาญของสองแม่ลูกแล้ว ฉันยังได้พบเจอ “ความงามของความตาย” อีกด้วย

จากนี้ไปฉันจะมองความตายด้วยสายตาที่เป็นมิตรมากขึ้น และจะยินดีให้เขาเข้ามาเป็นเพื่อนบ้านคนใหม่ของฉันแทนพี่ราตรี เพื่อให้ฉันได้ทำความรู้จักและใกล้ชิดกับเขากล่น้อย จนเป็นเพื่อนที่ดีและเข้าใจกันจนจบจนวาระสุดท้ายของลมหายใจ